

JAARVERSLAG
STICHTING WAGENINGEN RESEARCH 2016

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Kengetallen	3
Bestuursverslag	4
Financieel verslag	5
Jaarrekening	7
Geconsolideerde balans na bestemming van het netto resultaat	7
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	8
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	9
Waarderingsgrondslagen	10
Toelichting op de balans	16
Toelichting op de winst- en verliesrekening	24
Bestemming resultaat	27
Gebeurtenissen na balansdatum	27
Enkelvoudige balans	28
Enkelvoudige winst- en verliesrekening	29
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	30
Overige gegevens	38
Statutaire regels bestemming resultaat	38
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	38
Bijlage 1 Overzicht aan- en verkoop onroerend goed	42
Bijlage 2 Verantwoording EZ subsidie 2016	43
Bijlage 3 Bezoldiging	44

Kengetallen

Tabel 1 Financiële kengetallen Wageningen Research (x mln. €)

	2013	2014	2015	2016
Omzet	333,7	330,1	314,4	299,2
Aandeel EZ in omzet	43%	42%	40%	40%
Investerings in bedrijfsgebouwen en -terreinen	16,7	5,2	3,7	14,3
Investerings in overige materiële vaste activa	3,9	4,9	3,0	3,8
Netto resultaat	-3,4	1,0	8,7	2,7
Vermogen Wageningen Research				
Vermogen in vaste activa	377,2	361,2	339,3	335,4
Eigen vermogen	292,1	293,1	301,8	304,5
Totaal vermogen	564,1	546,7	544,7	542,9
Solvabiliteitsratio	51,8%	53,6%	55,4%	56,1%
Liquiditeit Wageningen Research				
Liquide middelen	77,4	80,9	94,2	115,8
Current ratio	1,2	1,3	1,5	1,5

Bestuursverslag

Het bestuursverslag van Wageningen University is opgenomen in het geïntegreerde jaarverslag van Wageningen University en Research. Dit verslag is gepubliceerd op de website van WUR.

Financieel verslag

Resultaatontwikkeling

Stichting Wageningen Research (WR) behaalde in 2016 een positief netto resultaat van € 2,7 mln. Dit resultaat is € 6,0 mln. lager dan het netto resultaat 2015 (€ 8,7 mln.).

Tabel 2 Opbouw van het resultaat van Stichting Wageningen Research (x mln. €)

	2016	2015
Instituten en primair proces	-1,2	-0,2
Resultaat huisvesting en interne ww/bw-premies incl. vermogenskosten	7,4	9,1
Centrale afdelingen:		
Incidenteel	-2,9	-1,4
Operationeel	0,2	1,2
Exploitatieresultaat Wageningen Research	3,5	8,7
Vennootschapsbelasting	-0,8	n.v.t.
Netto resultaat Wageningen Research	2,7	8,7

Het resultaat over 2016 wordt negatief beïnvloed door een aantal incidentele resultaatcomponenten, in totaliteit voor een bedrag van € -2,9 mln.:

- Reorganisaties en werkenderwijstrajecten € -0,8 mln.
- Vrijval sanering en impairments vaste activa € 0,3 mln.
- Toename voorzieningen € -2,4 mln.

Omzet- en kostenontwikkeling

De omzet over 2016 bedraagt € 299,1 mln. Over 2015 was de totale omzet € 314,4 mln. Het ministerie van EZ is met het onderzoeksprogramma verantwoordelijk voor 40% van de totale omzet (47% van de onderzoeksomzet), en is daarmee de grootste opdrachtgever van Wageningen Research. Het onderzoeksprogramma EZ is met € 4,3 mln. afgenomen ten opzichte van 2015, tot een bedrag van € 120,9 mln.

Een andere belangrijke ontwikkeling vormt de afname van de omzet uit de bilaterale markt met € 5,8 mln. tot € 92,4 mln.

Verder is de omzet uit nevenactiviteiten gedaald met € 7,5 mln. tot € 35,8 mln.

De personele lasten zijn ten opzichte van 2015 met € 4,1 mln. gedaald tot € 173,7 mln. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een lagere personele bezetting (2.258 fte in 2016, een daling met 65 fte).

Balansontwikkeling

De liquide middelen zijn ultimo 2016 (€ 115,8 mln.) gestegen ten opzichte van 2015 (€ 94,2 mln.) met € 21,6 mln. Deze stijging is als volgt te verklaren:

Tabel 3 Ontwikkeling liquiditeit Wageningen Research (x mln. €)

	2016
Netto resultaat	+2,7
Afname vaste activa (investerings minus afschrijvingen en verkopen)	0,2
Toename kortlopende schulden en vorderingen	24,7
Toename voorzieningen	-3,2
Afname langlopende schulden	-2,8
Totale toename liquide middelen	21,6

De mutatie vaste activa is samengesteld uit € 17,9 mln. afschrijvingen op gebouwen en inventaris, investeringsuitgaven (inclusief deelnemingen en ledenkapitaal) waaronder Dairy Campus, HCU en CVI Unilocatie voor € -18,5 mln. en desinvesteringen voor € +0,8 mln.

De omvang van de ontvangen voorschotten inclusief doorstortgelden bedraagt per balansdatum € 80,6 mln. Deze omvang is relatief hoog en bevat bijvoorbeeld € 13,0 mln. doorstortgelden voor een groot penvoerderproject. Deze gelden zijn begin januari doorgestort. Zonder deze toename van de doorstortgelden bedraagt de toename van de liquiditeit € 8,6 mln.

De solvabiliteit is dankzij het positieve resultaat licht gestegen naar 56,1%. In 2015 was de solvabiliteit 55,4% (herberekend op basis van het gewijzigde balanstotaal).

Wijzigingen in de juridische structuur en kapitaalbelangen

In 2016 heeft de volgende aanpassing in de groep plaatsgevonden: Lelystad Biologicals is in 2016 opgeheven en het kapitaalbelang in Pepsan Systems BV is verkocht.

Vooruitzichten 2017

Stichting Wageningen Research laat voor 2017 een negatief resultaat zien van €-4,3 mln. Een belangrijke oorzaak voor dit verlies zijn investeringen in de organisatie: er is een bedrag van € 8,3 mln. in de begroting opgenomen om mismatch en overcapaciteit op te lossen, en beter te kunnen inspelen op de toekomst en verwachte ontwikkelingen. Verder is er een tegenvaller door de recente pensioenpremieontwikkeling van 18,8% naar 21,1%. Voor Wageningen Research betekent dat een onverwachte extra last van € 2,3 mln.

De begrote onderzoeksomzet stijgt naar verwachting met € 5,6 mln. naar € 265,0 mln. De samenstelling verandert ten opzichte van 2016. Programmafinanciering (beleidsondersteunend onderzoek en WOT taken) daalt met € 7,8 mln., cofinanciering en subsidieomzet stijgt licht met € 1,1 mln. en de topsectoren omzet groeit met € 7,6 mln. Voor de bilaterale markt, die in 2016 gedaald is met € 5,8 mln., wordt gestreefd naar een stijging met € 6,6 mln. ten opzichte van 2016 tot een omzet van € 99,0 mln. De totale omzet van EZ programma onderzoek daalt verder in 2017. Voor 2017 wordt in totaal een niveau van € 110,9 mln. verwacht. In 2016 was dit € 120,9 mln.

De investeringsactiviteiten zijn begroot op € 20,2 mln. en liggen daarmee € 4,9 mln. hoger dan de begrote afschrijvingskosten. De positie liquide middelen laat dit toe. Wageningen Research verwacht dat het saldo liquide middelen in 2017 met € 44,2 mln. afneemt tot € 71,6 mln. De afname komt door genoemde investeringsactiviteiten, het begrote negatieve resultaat, een verwachte afname van de post voorschotten (€ 15,0 tot € 20,0 mln.) en een additionele aflossing op een geldlening bij EZ (€ 13,0 mln.). Deze aflossing past binnen het beleid van het aanwenden van een deel van de liquide middelen reserve.

De solvabiliteit stijgt van 56% in 2016 naar 59% in 2017.

Jaarrekening

Geconsolideerde balans na bestemming van het netto resultaat

	31-12-2016	31-12-2015	
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
(1)	Immateriële vaste activa	1.241	961
(2)	Materiële vaste activa	285.873	285.649
(3)	Financiële vaste activa	48.308	52.686
	Totaal vaste activa	335.422	339.296
VLOTTENDE ACTIVA			
(4)	Voorraden	3.289	4.050
(5)	Vorderingen en overlopende activa	88.384	107.188
(6)	Liquide middelen	115.767	94.197
	Totaal vlottende activa	207.440	205.435
	TOTAAL ACTIVA	542.862	544.731
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN			
	Geplaatst kapitaal	0	0
	Agioreserve	0	0
	Wettelijke reserve	0	0
	Overige reserves	304.497	301.765
(7)	EIGEN VERMOGEN	304.497	301.765
	AANDEEL VAN DERDEN	0	0
	GROEPSVERMOGEN	304.497	301.765
	EGALISATIEREKENING	0	0
(8)	VOORZIENINGEN	27.542	30.759
(9)	LANGLOPENDE SCHULDEN	72.711	79.451
(10)	KORTLOPENDE SCHULDEN	138.112	132.756
	TOTAAL PASSIVA	542.862	544.731

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

	Resultaat 2016	Resultaat 2015
BATEN		
Basisfinanciering	13.757	13.075
Programmafinanciering	70.058	71.692
Cofinanciering en subsidiemarkt	27.686	27.187
Topsectoren	55.447	55.121
Bilaterale markt	92.363	98.187
Nevenactiviteiten	35.801	43.287
Overige baten	4.042	5.803
(11) Totaal Baten	299.154	314.352
LASTEN		
(12) Personele kosten	173.686	177.776
(13) Algemene kosten	64.243	66.300
(14) Specifieke kosten	53.478	57.713
Totaal lasten	291.407	301.789
Overige baten en lasten	0	0
BEDRIJFSRESULTAAT	7.747	12.563
(15) Financiële baten en lasten	-4.443	-4.304
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	3.304	8.259
(16) Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	-816	-2
(17) Resultaat uit deelnemingen	244	420
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	2.732	8.677
Aandeel van derden	0	0
Buitengewone baten en lasten	0	0
NETTO RESULTAAT	2.732	8.677

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

	2016	2015
OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Netto resultaat	2.732	8.677
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	17.860	20.320
	20.592	28.997
Mutaties voorzieningen	-3.217	2.567
Mutaties in voorraden	761	-652
Mutaties in vorderingen	18.804	-2.567
Mutaties in kortlopende schulden	5.356	-10.207
Resultaat niet geconsolideerde deelnemingen	-244	-419
	21.460	-11.278
Kasstroom uit operationele activiteiten	42.052	17.719
INVESTERINGSACTIVITEITEN		
Investerings in immateriële activa	-628	-613
Investerings in gebouwen en terreinen (incl. WIU)	-14.240	-3.692
Investerings in overige materiële activa	-3.831	-3.001
Investerings in deelnemingen en ledenkapitaal	216	875
Desinvesteringen in vaste activa	797	4.444
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-17.686	-1.987
FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Mutatie langlopende vordering op ministerie van EZ	3.944	3.944
Mutatie langlopende schuld aan ministerie van EZ	-5.625	-5.619
Mutaties overige langlopende schulden	-1.115	-741
Afname leaseverplichtingen	0	0
Mutaties van het eigen vermogen	0	0
Mutaties aandeel van derden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-2.796	-2.416
KASSTROOM	21.570	13.316
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		
Saldo liquide middelen per 1 januari	94.197	80.881
Saldo liquide middelen per 31 december	115.767	94.197
Mutatie liquide middelen	21.570	13.316

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Stichting Wageningen Research heeft haar statutaire zetel in Wageningen en is geregistreerd in het handelsregister onder nummer 09098104.

De jaarrekening is opgemaakt en vastgesteld door de raad van bestuur op 1 mei 2017 en goedgekeurd door de raad van toezicht op 29 mei 2017. De opstelling heeft plaatsgevonden volgens de onderstaande waarderingsgrondslagen. Waar van deze grondslagen is afgeweken, wordt dat bij de betreffende financiële gegevens vermeld.

De gepresenteerde cijfers over voorgaand verslagjaar zijn conform de cijfers uit de jaarrekening van het betreffende jaar. Afwijkingen kunnen zijn ontstaan als gevolg van correcties c.q. onderlinge verschuivingen of een gewijzigde methodiek van afronding. Daar waar dit aan de orde is en van relevante betekenis, wordt dit vermeld.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Wageningen Research vormt samen met Wageningen Research Holding BV en diverse (klein)dochtermaatschappijen een groep. Medewerkers hebben een dienstverband bij Wageningen Research en worden op basis van doorberekening van de werkelijke loonkosten tewerkgesteld bij de diverse werkmaatschappijen. Het onroerend goed, waarvan door de werkmaatschappijen op basis van gebruiksovereenkomsten gebruik wordt gemaakt, is eigendom van Wageningen Research.

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kosten. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Koersverschillen worden in de winst- en verliesrekening verantwoord. In de winst- en verliesrekening worden opbrengsten en kosten in vreemde valuta verwerkt tegen de koers van afwikkeling.

Uitgangspunt voor het opstellen van de jaarrekening zijn de vereisten van het Burgerlijk Wetboek Boek 2 Titel 9 en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten zullen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De belangrijkste posten waarbij sprake is van schattingen zijn:

- Waardering en levensduur vaste activa
- Voorziening op vorderingen en projecten
- Voorzieningen
- Claims

Consolidatiekring

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van Wageningen Research, haar groepsmaatschappijen en andere instellingen waarop zij een overheersende zeggenschap kan uitoefenen (op grond van de feitelijke situatie) of waarover zij de centrale leiding heeft. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen waarin Wageningen Research overheersende zeggenschap, direct of indirect, kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van de stemrechten of op enig andere wijze de financiële en

operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die direct kunnen worden uitgeoefend per balansdatum.

De groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarop Wageningen Research een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Het aandeel van derden in het groepsvermogen en in het groepsresultaat wordt afzonderlijk vermeld.

Tabel 4 *Dochters die integraal zijn geconsolideerd*

	Aandeel- houder	Statutaire zetel	% ultimo 2015	% ultimo 2016
Agri New ventures BV	WBG	Wageningen	100%	100%
Wageningen Research Holding BV	Wageningen Research	Wageningen	100%	100%
Exploitiemaatschappij Windmolenparken Lelystad BV	WBG	Wageningen	100%	100%
Lelystad Biologicals BV	Holding	Wageningen	100%	
Wageningen Business Generator BV	Holding	Wageningen	100%	100%
Windmolenpark Neushoortocht BV	WBG	Wageningen	100%	100%
Windmolenpark Mammoethocht BV	WBG	Wageningen	100%	100%

Tabel 5 *Niet geconsolideerde deelnemingen gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs*

	Aandeel- houder	Statutaire zetel	% ultimo 2015	% ultimo 2016
Bfactory BV	WBG	Wageningen	17%	17%
Isolife BV	WBG	Wageningen	5%	5%
Telemetry Biometry BV	WBG	Heteren	4%	4%
Wageningen Science & Technology Consulting Services Ltd.	Holding	Beijing	100%	100%

Tabel 6 *Niet geconsolideerde deelnemingen gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde*

	Aandeel- houder	Statutaire zetel	% ultimo 2015	% ultimo 2016
CoVaccine BV	WBG	Lelystad	25%	25%
Fresh Forward Holding BV	WBG	Wageningen	49%	49%
Knowhouse BV	WBG	Horst	30%	30%
Oostwaardhoeve Beheer BV	WBG	Wageningen	50%	50%
Pepscan Systems BV	WBG	Lelystad	10%	0%
VOF Oostwaardhoeve	ANV	Slootdorp	50%	50%

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

Ontwikkelingskosten, octrooien en licenties, software, goodwill en productierechten worden niet geactiveerd, tenzij deze van derden gekocht zijn dan wel de vervaardigingskosten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld. Bovendien dient het immateriële vaste actief toekomstige economische voordelen te kunnen genereren. Waardering vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Afschrijving vindt plaats naar rato van de realisatie van de verwachte opbrengsten in vijf jaar. Als de realisatie van de opbrengsten niet op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld, wordt de lineaire methode gehanteerd. Overeenkomstig de wettelijke verplichting wordt voor het geactiveerde bedrag van de ontwikkelingskosten een wettelijke reserve aangehouden. Afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buitengebruikstelling worden afzonderlijk vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de verwachte economische levensduur en de restwaarde. In het jaar van aanschaf wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Materiële vaste activa in uitvoering of in bestelling worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs respectievelijk de bedragen die door derden reeds aan de vennootschap in rekening zijn gebracht. Investerings kleiner dan € 5.000,- worden direct ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Tabel 7 *Afschrijvingstermijnen*

Onderdeel	Afschrijving
Bedrijfsterreinen / Werk in uitvoering	Geen
Terreininrichting en infrastructuur	60 jaar lineair
Bedrijfsgebouwen	
Casco	60 jaar lineair
Afbouwpakket	30 jaar lineair
Inbouwpakket/inrichting bedrijfsgebouwen	15 jaar lineair
Kassen, barakken, diverse opstallen/ bouwwerken	15 jaar lineair
Apparatuur en inventaris:	
Kantoormeubilair / machines en werktuigen / inventaris restauratieve voorzieningen / glasvezelnet / overige inventaris	10 jaar lineair
Laboratoriumapparatuur / audiovisuele apparatuur / vervoermiddelen / PR- en voorlichtingsmateriaal	5/8 jaar lineair
ICT-apparatuur incl. programmatuur (hardware t.b.v. netwerken)	5 jaar lineair
ICT-apparatuur incl. programmatuur (hardware overig)	4 jaar lineair

Verkregen investeringssubsidies en bijdragen uit extern gefinancierde projecten worden in het jaar van aanschaf in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag. Ontvangen subsidies ten behoeve van activa die voor het primair proces noodzakelijk zij worden gepassiveerd onder de schulden en vallen vrij gedurende de gebruiksduur van het actief.

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vaste activa die niet meer dienstbaar zijn voor de primaire activiteiten worden niet afgeschreven. Afboekingen door duurzame waardevermindering, verkoop, tenietgaan of buitengebruikstelling worden afzonderlijk vermeld.

Financiële vaste activa

Deelnemingen en ledenkapitaal waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Deze waarde wordt berekend op basis van dezelfde grondslagen die de groep hanteert bij de waardering en resultaatbepaling.

Deelnemingen en ledenkapitaal waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij de waardering hiervan wordt rekening gehouden met waardedalingen, indien deze duurzaam zijn.

Vorraden

Deze post bestaat uit de handelsvoorraad, gereed product, de levende have en de voorraad geogste landbouwproducten. De handelsvoorraad en gereed product worden gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen de verkrijgings- of vervaardigingskosten, inclusief een opslag voor indirecte kosten. De waardering van de levende have en de voorraad geogste landbouwproducten is gebaseerd op marktprijzen.

Bij incurantheid of lagere marktwaarde wordt de voorraad overeenkomstig afgewaardeerd. Op basis van het gemiddeld jaarverbruik over de afgelopen 10 jaar, worden antisera die volgens deze berekening langer dan 3 jaar op voorraad staan, voorzien.

De voorraad halffabricaat wordt gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen de verkrijgings- of vervaardigingskosten, inclusief een opslag voor indirecte kosten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig, onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

Onderhanden Werk

De waardering van het onderhanden werk ten behoeve van derden vindt plaats tegen de kosten van direct materiaalgebruik en arbeid inclusief een opslag voor indirecte kosten. Gedeclareerde termijnen en voorzienbare verliezen op projecten worden op dit saldo in mindering gebracht. Toerekening van het resultaat vindt plaats naar rato van de voortgang (mate van gerealiseerde kosten) van een project. Projecten met een debetsaldo zijn daarbij, na saldering met de ontvangen voorschotten, verwerkt onder de kortlopende vorderingen. Projecten met een negatief saldo zijn opgenomen onder de vooruitontvangen bedragen onder de kortlopende schulden.

Eigen vermogen

- Geplaatst kapitaal
De nominale waarde van de geplaatste en volgestorte aandelen wordt hier opgenomen.
- Wettelijke reserve
Voor het op de balans geactiveerde bedrag van kosten verband houdend met onderzoek en ontwikkeling bestaat de verplichting om een wettelijke reserve aan te houden.
- Algemene reserve
Deze reserve wordt gemuteerd voor het exploitatieresultaat van enig jaar waaraan geen specifieke bestemming wordt gegeven.

Aandeel van derden

Het belang van derden in een deelneming die door de groep volledig is geconsolideerd, wordt onder 'Aandeel van derden' in de jaarrekening opgenomen.

Voorzienen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld. Het bedrag waartegen de voorziening is opgenomen is de beste schatting van het bedrag dat noodzakelijk is om de betreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen.

Voorzienen worden gevormd voor:

- in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichtingen

Voorziening WW-verplichtingen

De voorziening voor WW -verplichtingen wordt getroffen ter dekking van per balansdatum bestaande WW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband.

Voorziening WGA/ZW-flex

De voorziening voor WGA en ZW-flex verplichtingen (eigenrisicodragers per 1 januari 2015) wordt getroffen ter dekking van per balansdatum te verwachten verplichtingen.

Overige personele voorzieningen - gratificaties ambtsjubilea

De verwachte verplichting voor toekomstige jubilea-uitkeringen is op basis van historische gegevens berekend, de onttrekking op basis realisatie. De voorziening is contant gemaakt op basis van de voor Wageningen Research geldende marktrente.

Overige personele voorzieningen - pensioenen

De pensioenvoorziening voor geheel Wageningen UR is (verplicht) ondergebracht bij het ABP. De pensioenopbouw vindt plaats op grond van het z.g. middelloonsysteem. Eventuele indexatie vindt plaats als de vereiste dekkingsgraad van 104,2% wordt gehaald.

In het vierde kwartaal verbeterde de financiële situatie van ABP aanzienlijk. De actuele dekkingsgraad steeg naar 96,6%. Dat niveau ligt ruim boven de kritische grens waarbij pensioenen verlaagd zouden worden, maar ook onder het niveau van de vereiste dekkingsgraad. De verbetering van de financiële situatie is vooral te danken aan de renteontwikkeling in het vierde kwartaal. Door de rentestijging verminderden de verplichtingen met 25 miljard euro. Tevens werd een rendement van 9,5% over 2016 gehaald.

ABP schat nu in dat het de komende 5 jaar het pensioen niet of nauwelijks kan verhogen. De kans dat ABP de pensioenen in 2018 of volgende jaren moet verlagen blijft aanwezig. Dat is aan de orde als eind 2017 de actuele dekkingsgraad onder de kritische grens zakt of als de beleidsdekkingsgraad tot en met 2020 onder het vereiste niveau van 104,2% blijft.

Er bestaat geen verplichting om een tekort als gevolg van de beleidsdekkingsgraad van het ABP aan te vullen. Daarom is geen voorziening opgenomen.

Voorziening reorganisatiekosten

Deze voorziening is bestemd om te verwachten kosten te dekken van op basis van genomen, en binnen de organisatie bekendgemaakte, besluiten die verband houden met lopende en voorgenomen reorganisaties.

Voorziening product-/contractrisico's

Deze voorziening dekt de te verwachten kosten van verlieslatende contracten, garantstellingen en claims voortvloeiende uit aan derden geleverde diensten en producten.

Langlopende schulden

Er is sprake van langlopende schulden indien de betreffende schuld blijft bestaan voor een periode van meer dan één jaar na datum van einde van het verslagjaar.

Kortlopende schulden

Er is sprake van kortlopende schulden indien de betreffende schuld blijft bestaan voor een periode korter dan één jaar na datum van einde van het verslagjaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN BATEN EN LASTEN

Algemeen

Als opbrengsten en kosten worden aangemerkt die baten en lasten die bedrijfseconomisch kunnen worden toegerekend aan het onderhavige verslagjaar of activiteit, ongeacht of zij tot ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar hebben geleid.

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten ten behoeve van opdrachtgevers zijn verricht. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De baten voor contractresearch worden berekend op basis van directe kosten inclusief een opslag voor indirecte kosten tot maximaal het door de financier te vergoeden tarief. Resultaten worden genomen naar rato van voortgang van het project.

De EZ-baten vallend onder de subsidieregeling EZ worden berekend op basis van directe kosten inclusief een opslag voor indirecte kosten. De opslag voor indirecte kosten wordt jaarlijks conform de daarvoor geldende systematiek bepaald. Resultaten worden genomen naar rato van voortgang van het project.

Belastingen over de resultaten omvatten de over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare vennootschapsbelastingbelasting. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare vennootschapsbelasting is de naar verwachting te betalen vennootschapsbelasting over de belastbare winst van het boekjaar, rekening houdend met de fiscale regelgeving en faciliteiten, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting, zoals fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren.

Wageningen Research houdt geen rekening met belastinglatenties als gevolg van verschil in fiscale en commerciële waardering van activa en passiva. Door het ontbreken van een winstdoelstelling op lange termijn, en de zeer lange looptijd van de verschillen, is er onvoldoende zekerheid dat de belastinglatenties gerealiseerd kunnen worden.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht wordt de indirecte methode gehanteerd.

STELSELWIJZIGINGEN

Niet van toepassing.

Toelichting op de balans

(1) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Ontw. kosten	Software	Vooruitb. imm. activa	Totaal
Boekwaarde 31-12-2015	0	871	90	961
Investerings	0	706	-78	628
Desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	348	0	348
Bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2016	0	1.229	12	1.241
Aanschaffingswaarde 31-12-2015	2.116	1.027	90	3.233
Aanschaffingen 2016	0	706	-78	628
Cumulatieve afschrijvingen	1.966	504	0	2.470
Cumulatieve waardevermindering	150	0	0	150
Boekwaarde 31-12-2016	0	1.229	12	1.241

Onder de ontwikkelingskosten zijn het softwarepakket ARTIS en het project Nile AM verwerkt. Beide zijn volledig afgeschreven. Onder software is onder meer het financiële informatiesysteem Agresso, MyPortal en ADP verwerkt.

(2) MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- terreinen	Bedrijfs- gebouwe n	Autom. app. en prior. en ov. inventaris	Werk in uitvoering	Buiten gebruik	Totaal
Boekwaarde 31-12-2015	94.121	175.363	13.979	2.186	0	285.649
Investerings	4.922	2.374	3.831	6.944	0	18.071
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	79	0	256	0	0	335
Afschrijvingen	25	12.892	4.413	0	0	17.330
Bijzondere waardeverminderingen	0	182	0	0	0	182
Boekwaarde 31-12-2016	98.939	164.663	13.141	9.130	0	285.873
Aanschaffingswaarde 31-12-2015	96.494	385.832	69.583	2.186	0	554.095
Aanschaffingen 2016	4.922	2.374	3.831	6.944	0	18.071
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde desinvesteringen 2016	84	400	2.013	0	0	2.497
Aanschafwaarde 31-12-2016	101.332	387.806	71.401	9.130	0	569.669
Cumulatieve afschrijvingen	612	182.598	58.260	0	0	241.470
Cumulatieve waardeverminderingen	1.781	40.545	0	0	0	42.326
Boekwaarde 31-12-2016	98.939	164.663	13.141	9.130	0	285.873
Desinvesteringen waarvan:						
- Aanschaffingsprijs	84	400	2.012	0	0	2.496
- Afschrijvingen	4	400	1.757	0	0	2.161
Totaal desinvesteringen	84	0	255	0	0	335

De toevoeging aan de post werk in uitvoering voor investeringen in gebouwen in 2016 bedroeg € 14,6 mln. en de onttrekking door oplevering € 7,4 mln. De overige mutaties op de post werk in uitvoering betreft investeringen en onttrekkingen in apparatuur.

In de toevoeging aan de post werk in uitvoering zijn onder meer de volgende projecten opgenomen: Investerings Dairy Campus Leeuwarden € 3,1 mln., CVI Unilocatie € 5,7 mln., aanpassingen HCU in verband met Unilocatie € 0,6 mln., diverse projecten groot onderhoud HCU € 2,4 mln., CVI Topigs en Zoetis € 0,2 mln., WPR € 0,3 mln. en diverse FB Infra projecten € 1,2 mln.

Opgeleverd zijn onder meer diverse investeringen groot onderhoud CVI-HCU € 1,1 mln., Dairy Campus € 3,2 mln., WPR € 0,3 mln., CVI Topigs en Zoetis € 0,2 mln., AFSG dakkapellen € 0,2 mln., Gaia herinrichting € 0,2 mln., Nexus herinrichting € 0,2 mln. en diverse FB infra projecten € 1,2 mln.

In 2016 is er voor totaal voor € 4,9 mln. grond aangekocht, te Valthermond € 0,2 mln., te Goutum € 2,2 mln., te Bennekom € 2,0 mln. en te Wageningen € 0,5 mln.

Ontvangen subsidies die in mindering op de investeringen zijn gebracht betreft Dairy Campus in Leeuwarden € 3,2 mln., Biosafety Level stallen in Lelystad € 1,6 mln. en diverse WICC projecten in Wageningen € 0,2 mln.

Het onroerend goed van Wageningen Research is verzekerd voor € 414,6 mln. (peildatum 1-6-2016). De WOZ-waarde bedraagt € 208,8 mln. (peildatum 1-1-2015).

(3) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.207	1.425
Overige deelnemingen	59	59
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige gelieerde partijen	6	41
Ledenkapitaal	1.507	1.688
Vordering op het ministerie van EZ	45.529	49.473
Totaal financiële vaste activa	48.308	52.686

Tabel 8 Uitsplitsing deelnemingen in groepsmaatschappijen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings / desinvestering	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Covaccine BV	18	0	0	0	0	18
Fresh Forward Holding BV	1.112	-196	0	0	244	1.160
Knowhouse BV	0	0	0	0	0	0
Nsure Holding BV	0	0	0	0	0	0
Oostwaardhoeve Beheer BV	29	0	0	0	0	29
Pepscan Systems BV	265	-265	0	0	0	0
VOF Oostwaardhoeve	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.425	-461	0	0	244	1.207

Tabel 9 Uitsplitsing overige deelnemingen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings / desinvestering	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Beijing China	53	0	0	0	0	53
Bfactory BV	5	0	0	0	0	5
Isolife BV	1	0	0	0	0	1
Telemetry Biometry BV	0	0	0	0	0	0
Totaal	59	0	0	0	0	59

Tabel 10 Uitsplitsing vordering op overig gelieerde partijen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Mutatie	Boekwaarde 31-12-2016
Isolife BV	35	-35	0
Dutch Greentech Fund/SHIFT invest	6	0	6
Totaal	41	-35	6

Tabel 11 Uitsplitsing ledenkapitaal

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Mutatie	Boekwaarde 31-12-2016
Avebe	18	0	18
FrieslandCampina	855	89	944
Cosun	87	0	87
CSVCOVAS	8	0	8
Dutch Greentech Fund/SHIFT invest	299	0	299
EBOP	0	1	1
Flora Holland	3	0	3
Forfarmers	307	-273	34
Fruitmasters	1	1	2
Koelhuis Mastland	3	0	3
Nedato	1	0	1
Potatopol	2	1	3
Windunie	104	0	104
Totaal	1.688	-181	1.507

Tabel 12 De vordering op het ministerie van EZ bestaat uit een drietal bedragen:

Omschrijving	Totaal	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	83.949	0%	50.397	30.752	2.800
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.702	0%	15.547	12.188	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	0%	2.860	2.579	188
Totaal	118.278	0%	68.804	45.529	3.945

Het deel van de vordering dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen.

Wageningen Research houdt geen rekening met belastinglatenties als gevolg van verschil in fiscale en commerciële waardering van activa en passiva. Door het ontbreken van een winstdoelstelling op lange termijn, en de zeer lange looptijd van de verschillen, is er onvoldoende zekerheid dat de belastinglatenties gerealiseerd kunnen worden.

(4) VOORRADEN

	31-12-2016	31-12-2015
Voorraden		
Handelsvoorraad	3.358	3.754
Levende have	1.455	1.686
Geogste landbouwproducten	1.068	1.027
Vorraad halffabricaat	0	0
Vooruitbetalingen op voorraden	0	0
Subtotaal Voorraden	5.881	6.467
Af: voorziening voor incourantheid	-2.592	-2.417
Totaal voorraden	3.289	4.050

(5) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Debiteuren	35.260	39.357
Af: voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen	-2.400	-3.021
Totaal debiteuren	32.860	36.336
Kosten uitgevoerde werkzaamheden i.o.v. derden	361.418	346.381
Af: Gedeclareerde termijnen	329.440	317.698
Opdrachten van derden, geen EZ	31.978	28.683
Af: verwachte verliezen	-3.559	-3.270
Verwerkt onder kortlopende schulden	11.669	20.010
Nog te factureren projectkosten	40.088	45.423
Voorschotten	1.332	1.028
Te vorderen BTW	0	0
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op gelieerde partijen	3.339	13.713
Vorderingen op studenten	0	1
Overlopende activa	6.470	6.514
Overig	4.295	4.173
Totaal voorschotten en overlopende activa	15.436	25.429
Totaal vorderingen en overlopende activa	88.384	107.188

Het saldo opdrachten van derden bestaat uit projecten met een positief saldo (de waarde van het verrichte werk groter is dan de gedeclareerde termijnen) en projecten met een negatief saldo (de waarde van de gedeclareerde termijnen overtreft de waarde van het verrichte werk). De projecten met een negatief saldo zijn verwerkt onder de kortlopende schulden.

Het deel van de vordering op het ministerie van EZ dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen

De kortlopende vordering op groepsmaatschappijen en gelieerde partijen betreft kortlopende posities die maandelijks worden beoordeeld en afgerekend.

(6) LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2016	31-12-2015
Kas	19	40
Bank (incl. kruisposten)	90.748	69.157
Deposito	25.000	25.000
Totaal liquide middelen	115.767	94.197

Van het saldo liquide middelen van € 115,8 mln. staat € 84,6 mln. vrij ter beschikking. Wageningen Research beheert € 31,2 mln. aan projectgelden die gefaseerd doorgestort moeten worden aan contractpartners.

(7) EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Wettelijke reserve	Totaal
Saldo per 31-12-2015	301.765	0	301.765
Resultaatbestemming	2.732	0	2.732
Toevoeging reserve	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0
Saldo per 31-12-2016	304.497	0	304.497

Het netto resultaat over het verslagjaar van € 2,7 mln. is geheel ten gunste van de algemene reserve verwerkt.

(8) VOORZIENINGEN

	Stand per 31-12-2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand per 31-12-2016
WW-verplichtingen	7.772	3.821	1.509	2.239	7.845
WGA/ZW-flex	988	218	405	0	801
Overige personele voorzieningen	5.542	739	1.627	196	4.458
Reorganisatiekosten	9.232	2.285	3.206	1.541	6.770
Product-/contractrisico's	2.164	85	35	0	2.214
Overige materiële voorzieningen	5.061	1.177	399	385	5.454
Totaal voorzieningen	30.759	8.325	7.181	4.361	27.542

Tabel 13 Specificatie van de looptijd van de voorzieningen

	31-12-2016	31-12-2015
Kortlopend (vervallend uiterlijk binnen 1 jaar)	8.103	11.611
Langlopend (vervallend tussen 1 en 5 jaar)	13.059	13.829
Langlopend (vervallend na 5 jaar)	6.380	5.319
Totaal voorzieningen	27.542	30.759

De voorziening voor WW-verplichtingen is getroffen ter dekking van op balansdatum bestaande WW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband. In 2016 is een dotatie gedaan ad € 3,8 mln. en een vrijval geboekt van € 2,2 mln.

De voorziening voor WGA-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van te verwachten toekomstige WGA-uitkeringen en ZW-flex. Wageningen Research heeft geopteerd voor het eigen risicodragerschap voor de WGA en ZW-flex.

De voorziening reorganisatiekosten wordt getroffen voor te verwachten uitgaven in verband met getroffen reorganisaties. In 2016 zijn dotaties gedaan aan de voorziening voor een beperkt aantal reorganisatietrajecten en trajecten die werkenderwijs verlopen.

De product- en contractrisico's alsmede de overige personele en materiele voorzieningen betreffen onder meer claims die door derden aan Wageningen Research zijn geadresseerd.

(9) LANGLOPENDE SCHULDEN

	Stand per 31-12-2015	Toename schuld	Afname schuld	Stand per 31-12-2016
Schuld aan EZ	75.464	0	5.625	69.839
Schuld aan groepsmaatschappijen	0	0	0	0
Schuld aan overige gelieerde partijen	0	0	0	0
Meerjarenspaarmodel	0	0	0	0
Overige langlopende schulden	3.987	0	1.115	2.872
Subtotaal langlopende schulden	79.451	0	6.740	72.711
Financiële leaseverplichtingen	0	0	0	0
Totaal langlopende schulden	79.451	0	6.740	72.711

Tabel 14 De schuld aan het ministerie van EZ bestaat uit een drietal leningen:

Omschrijving	Totaal	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen i.v.m. verzelfstandiging van Wageningen Research	135.408	4,50%	75.866	55.062	4.480
Overdracht gebouwen en terreinen i.v.m. integratie Praktijkonderzoek	28.701	5,20%	15.546	12.198	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	5,00%	2.860	2.579	188
Totaal	169.736		94.272	69.839	5.625

De aflossing van deze leningen in 2017 bedraagt € 5,6 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Van het langlopende deel heeft een bedrag van € 23,0 mln. een looptijd korter dan 5 jaar.

Tabel 15 Aanvullende informatie met betrekking tot de overige langlopende schulden

	Lening	Rente	Looptijd in jaren	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
LTO-Wageningen Research onderzoeksfonds	3.872	6%	0	0	2.872	1.000
Totaal	3.872			0	2.872	1.000

De aflossing van deze leningen in 2017 bedraagt € 1,0 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Het langlopende deel heeft een looptijd korter dan 5 jaar.

(10) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
Vooruitontvangen van derden	62.000	47.746
Vooruitontvangen van derden-onderhanden werk	11.669	20.010
Schulden leveranciers	8.015	6.601
Schulden kredietmaatschappijen	0	265
Te betalen belastingen	9.982	11.387
Te betalen pensioenpremies	0	2.065
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Schulden aan gelieerde partijen	0	0
Nog af te ronden programmaonderzoek EZ	12.192	12.865
Vooruitontvangen HCU-exploitatiedbijdrage	2.482	1.377
Overlopende passiva	6.911	5.416
Overig	24.861	25.024
Totaal kortlopende schulden	138.112	132.756

Onder de overige schulden is onder andere het per balansdatum aan het personeel verschuldigde vakantiegeld (€ 5,5 mln.). De jaarlijkse aflossing van de langlopende schuld aan het ministerie van EZ ad € 5,6 mln. en het kortlopende deel van de overige langlopende leningen (€ 1,0 mln.) zijn eveneens verwerkt onder de overige schulden.

Het saldo van het nog af te ronden programmaonderzoek EZ (NAPRO) bedraagt ultimo 2016 € 12,2 mln. Het NAPRO betreft EZ opdrachten in het kader van het Programmaonderzoek in een afrondende fase. Als onderdeel van dit bedrag van € 12,2 mln. is een bedrag van € 4 mln. ontstaan als gevolg van kasritmewijzigingen topsectorgelden en het ATVET-project (Afghanistan). Daarnaast is een bedrag vooruitontvangen in verband met de HCU-exploitatie van € 2,5 mln.

De in 2016 beschikbare EZ-programmafinanciering bedraagt in totaal € 122,7 mln.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN RECHTEN (GECONSOLIDEERD)

Aangegane verplichtingen ter zake van investeringen, huur, operational lease en dergelijken bedragen ultimo 2016 € 26,6 mln. De hierin begrepen termijnen die binnen één jaar vervallen, bedragen € 14,3 mln. De termijnen die tussen één en vijf jaar vervallen, bedragen € 10,7 mln.

Omschrijving	Totaal bedrag verplichtingen	Waarvan vervallend binnen 1 jaar	Waarvan vervallend tussen 1 en 5 jaar	Waarvan vervallend na 5 jaar
Investerings	7.320	7.320	0	0
Huurverplichtingen	6.577	2.326	2.575	1.676
Leaseverplichtingen	726	347	379	0
Onderhoudscontracten	404	404	0	0
Cat Agrofood: vaste afname PPTR-T OFt apparatuur	231	77	154	0
Cat Agrofood: vaste afname MS apparatuur	232	232	0	0
Cat Agrofood: vaste afname Synapt apparatuur	155	31	124	0
Verzekeringen	395	268	127	0
Elektra	5.595	1.767	3.828	0
Gas	3.690	1.124	2.566	0
Onderhoudscontracten Surfnet en KPN	1.311	354	957	0
	26.636	14.250	10.710	1.676

De octrooi- en licentierechten, varkensrechten en melkquota zijn om niet verkregen dan wel overeenkomstig de waarderinggrondslagen op nul gewaardeerd. Tevens is in het kader van de fusie van de Praktijkcentra een aantal vaste activa om niet verkregen. Bij verkoop van deze om niet verkregen zaken rust een verplichting aan de oorspronkelijke inbrengers.

Grond aan de Mansholtlaan (Born-Oost) is in erfpacht gegeven aan een externe partij.

Windmolenparken groepsmaatschappijen van Wageningen Research

Zowel windmolenpark Mammoethoofd BV als windmolenpark Neushoortocht BV hebben een recht van opstal verkregen van Wageningen Research voor de bouw van de windmolens.

Toelichting op de winst- en verliesrekening

(11) BATEN

	Resultaat 2016	Resultaat 2015
Basisfinanciering		
Rijksbijdrage EZ	0	0
Kennisbasis EZ	13.763	13.069
Collegegelden (wettelijk)	0	0
Collegegelden (instelling)	-6	6
Totaal basisfinanciering	13.757	13.075
Programmafinanciering		
BO-onderzoek EZ	23.648	26.984
WOT-taken EZ	44.866	43.813
NWO - tweede geldstroom	1.544	933
Doelsubsidies EZ en OCW	0	-38
Totaal programmafinanciering	70.058	71.692
Cofinanciering en subsidiemarkt		
Onderzoeksstimuleringsfondsen	5.518	7.703
EU - subsidieprogramma's	22.168	19.484
Totaal cofinanciering en subsidiemarkt	27.686	27.187
Topsectoren		
Topsectoren EZ	38.588	41.251
Topsectoren onderzoekstimuleringsfondsen	7.848	5.502
Topsectoren bedrijfsleven	9.011	8.368
Totaal topsectoren	55.447	55.121
Bilaterale markt		
Contractresearch EZ	5.407	6.149
Contractresearch Productschappen	2.178	3.421
Contractresearch Overige publieke organisaties	38.958	40.240
Contractresearch Bedrijfsleven	42.193	44.280
Contractresearch Charitatieve organisaties	759	416
Contractresearch Wageningen University	2.868	3.681
Totaal bilaterale markt	92.363	98.187
Nevenactiviteiten		
Verkopen	8.939	10.101
Opbrengst octrooien en licenties	1.004	971
Analyses en adviezen	7.315	7.962
Cursussen	56	212
Windmolens	1.976	2.547
Facilitaire diensten	203	1.735
Verhuuropbrengsten extern	13.979	14.339
Subsidies	2.329	5.420
Totaal Nevenactiviteiten	35.801	43.287
Overige baten		
Verhuuropbrengsten intern	588	474
Verkoop vaste activa	126	1.769
Overige baten	3.328	3.560
Totaal Overige baten	4.042	5.803
Totaal baten	299.154	314.352

(12) Personele kosten

	Resultaat 2016	Resultaat 2015
Personele kosten		
Kosten vast personeel	144.797	147.646
Kosten tijdelijk personeel	11.381	12.980
Uitzendkrachten en ingehuurd personeel	10.455	9.253
Overige personeelskosten	4.710	4.865
Dotatie voorziening WW-verplichtingen	1.582	1.024
Dotatie voorziening WGA/ZW-flex	218	356
Dotatie overige personele voorzieningen	543	1.652
Totaal personele kosten	173.686	177.776

De directe personeelskosten van tijdelijk en vast personeel zijn gedaald met € 4,1 mln. Deze daling wordt vrijwel geheel veroorzaakt door de daling van het aantal volume fte excl. stagiair(e)s met 65.

Personeel met een arbeidscontract voor onbepaalde tijd is opgenomen onder vast personeel. Onder tijdelijk personeel wordt personeel met een arbeidscontract voor bepaalde tijd weergegeven.

Het gemiddeld aantal medewerkers exclusief stagiair(e)s bedroeg in het verslag jaar 2.258 (2015: 2.323). In de personele kosten is voor sociale lasten € 7,6 mln. (2015: € 7,1 mln.) begrepen en voor pensioenpremies € 16,3 mln. (2015: € 17,2 mln.).

Het aandeel van Wageningen Research in de beloning van de Raad van Bestuur bedroeg in het verslagjaar € 0,3 mln. (2015: € 0,3 mln.). Dit is inclusief pensioen- en soortgelijke verplichtingen. Onder de post kosten vast personeel is € 57.000 (2015: € 37.000) begrepen voor beloningen aan de leden van de Raad van Toezicht. In paragraaf 2.4 is het beloningsoverzicht conform de WNT opgenomen.

(13) Algemene kosten

	2016	2015
Algemene kosten		
Huisvestingskosten	18.425	19.023
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa	17.678	19.395
Bijzondere waardeveranderingen (im)materiële vaste activa	182	925
Overige apparatuurkosten	8.830	7.823
Overige algemene kosten	17.507	14.779
Dotatie voorzieningen:		
Reorganisatiekosten	744	2.482
Product- / contractrisico's	85	188
Voorziening overig	792	1.685
Totaal dotatie algemene voorzieningen	1.621	4.355
Totaal algemene kosten	64.243	66.300

Onder overige algemene kosten van € 17,5 mln. zijn begrepen de bureaunkosten inclusief telefoon, porti en kopieerkosten (€ 1,5 mln.), boeken en abonnementen (€ 1,5 mln.), reis- en verblijfkosten (€ 7,2 mln.), lease- en huurauto's (€ 0,7 mln.), PR activiteiten (€ 0,5 mln.), representatiekosten (€ 0,3 mln.), voorziening dubieuze debiteuren (€ 0,5 mln.), voorziening projectverliezen (€ 1,2 mln.), niet terug te vorderen BTW (€ 1,4 mln.) en overige kosten (€ 2,7 mln.).

Onder de overige kosten zijn de volgende accountantskosten opgenomen:

A. Controle jaarrekeningen	€ 103.000
B. Overige controlewerkzaamheden	€ 291.000
C. Advieswerkzaamheden fiscaal	€ 162.000

Tabel 16 Specificatie afschrijvingen en waardeveranderingen

	2016	2015
Afschrijvingen		
Immateriële vaste activa	348	206
Materiële vaste activa	17.330	19.189
Financiële vaste activa	0	0
Totaal afschrijvingen	17.678	19.395
Waardeveranderingen		
Immateriële vaste activa	0	150
Materiële vaste activa	182	775
Totaal waardeveranderingen	182	925

Tabel 17 Specificatie bijzondere waardeveranderingen

	2016	2015
Nile AM		150
Bosma Zathe		42
Aquahal Yerseke		733
ASG huisvesting	167	
Qualitron	15	
Totaal waardeveranderingen	182	925

(14) Specifieke kosten

	Resultaat 2016	Resultaat 2015
Specifieke kosten		
Specifieke kosten	20.450	19.244
Diensten door derden	32.823	37.680
Bijdragen en subsidies	205	789
Totaal specifieke kosten	53.478	57.713

(15) Financiële baten en lasten

	2016	2015
FINANCIËLE BATEN EN LASTEN		
Financiële baten	319	564
Financiële lasten	-4.762	-4.868
Totaal financiële baten en lasten	-4.443	-4.304

Onder de financiële baten zijn de ontvangen rentebaten op in het verslagjaar aanwezige banktegoeden weergegeven. Onder de financiële lasten is onder andere de betaalde rente van de leningen ter financiering van de gebouwen en terreinen van het ministerie van EZ verantwoord voor € 4,7 mln.

(16) Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening

	2016	2015
BELASTINGEN UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening (vpb)	-816	-2
Totaal belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	-816	-2

Wageningen Research is met ingang van 2016 belastingplichtig.

(17) Resultaat uit deelnemingen

	2016	2015
RESULTAAT UIT DEELNEMINGEN		
Fresh Forward Holding BV	0	154
Pepscan Systems BV	244	265
Totaal resultaat uit deelnemingen	244	420

Het resultaat uit deelnemingen betreft het resultaat van tegen nettovermogenswaarde en tegen verkrijgingprijs gewaardeerde deelnemingen.

Bestemming resultaat

De statuten van Wageningen Research bevatten geen bepaling over de wijze van winstbestemming. Het College van Bestuur van Wageningen Research stelt voor om het netto resultaat van € 2,7 mln. aan de algemene reserve toe te voegen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum, die leiden tot aanpassing van of vermelding in de jaarrekening.

Enkelvoudige balans

Na bestemming van het netto resultaat

	31-12-2016	31-12-2015
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
(18) Immateriële vaste activa	1.241	961
(19) Materiële vaste activa	285.865	283.197
(20) Financiële vaste activa	58.256	62.862
Totaal vaste activa	345.362	347.020
VLOTTENDE ACTIVA		
(21) Voorraden	3.289	4.050
(22) Vorderingen en overlopende activa	100.136	119.698
(23) Liquide middelen	106.175	84.867
Totaal vlottende activa	209.600	208.615
TOTAAL ACTIVA	554.962	555.635
PASSIVA		
(24) EIGEN VERMOGEN	304.497	301.765
EGALISATIHEREKENING	0	0
(25) VOORZIENINGEN	27.429	30.607
(26) LANGLOPENDE SCHULDEN	72.711	79.451
(27) KORTLOPENDE SCHULDEN	150.325	143.812
TOTAAL PASSIVA	554.962	555.635

Enkelvoudige winst- en verliesrekening

	2016	2015
BATEN	293.189	305.742
LASTEN		
Personele kosten	173.686	177.776
Algemene kosten	58.156	58.770
Specifieke kosten	53.054	57.169
Totaal lasten	284.896	293.715
Overige baten en lasten		
BEDRIJFSRESULTAAT	8.293	12.027
Financiële baten en lasten	-4.299	-4.208
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING VOOR BELASTINGEN	3.994	7.819
Belastingen uit gewone bedrijfsuitoefening	-816	0
Resultaat uit deelnemingen	-446	858
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING NA BELASTINGEN	2.732	8.677
Aandeel van derden	0	0
Buitengewone baten en lasten	0	0
NETTO RESULTAAT	2.732	8.677

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Algemeen

Voor zover niet anders vermeld, zijn de in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening opgenomen grondslagen tevens van toepassing op de enkelvoudige jaarrekening.

(18) IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

	Ontw. kosten	Software	Vooruitb. imm. activa	Totaal
Boekwaarde 31-12-2015	0	871	90	961
Investerings	0	706	-78	628
Desinvesteringen	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	348	0	348
Bijzondere waardeverminderingen	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2016	0	1.229	12	1.241
Aanschaffingswaarde 31-12-2015	2.116	1.027	90	3.233
Aanschaffingen 2016	0	706	-78	628
Cumulatieve afschrijvingen	1.966	504	0	2.470
Cumulatieve waardevermindering	150	0	0	150
Boekwaarde 31-12-2016	0	1.229	12	1.241

Onder de ontwikkelingskosten zijn het softwarepakket ARTIS en het project Nile AM verwerkt. Beide zijn volledig afgeschreven. Onder software is onder meer het financiële informatiesysteem Agresso, MyPortal en ADP verwerkt.

(19) MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- terreinen	Bedrijfs- gebouwen	Autom. app. en prior. en ov. inventaris	Werk in uitvoering	Buiten gebruik	Totaal
Boekwaarde 31-12-2015	94.121	172.911	13.979	2.186	0	283.197
Investerings	4.922	2.374	3.820	6.945	0	18.061
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	79	0	256	0	0	335
Afschrijvingen	25	10.439	4.412	0	0	14.876
Bijzondere waardeverminderingen	0	182	0	0	0	182
Boekwaarde 31-12-2016	98.939	164.664	13.131	9.131	0	285.865
Aanschaffingswaarde 31-12-2015	96.494	340.276	69.583	2.186	0	508.539
Aanschaffingen 2016	4.922	2.374	3.820	6.945	0	18.061
Buiten gebruikstellingen	0	0	0	0	0	0
Aanschafwaarde desinvesteringen 2016	84	400	2.013	0	0	2.497
Aanschafwaarde 31-12-2016	101.332	342.250	71.390	9.131	0	524.103
Cumulatieve afschrijvingen	613	137.041	58.259	0	0	195.913
Cumulatieve waardeverminderingen	1.780	40.545	0	0	0	42.325
Boekwaarde 31-12-2016	98.939	164.664	13.131	9.131	0	285.865
Desinvesteringen waarvan:						
- Aanschaffingsprijs	84	400	2.012	0	0	2.496
- Afschrijvingen	4	400	1.757	0	0	2.161
Totaal desinvesteringen	84	0	255	0	0	335

De toevoeging aan de post werk in uitvoering voor investeringen in gebouwen in 2016 bedroeg € 14,6 mln. en de onttrekking door oplevering € 7,4 mln. De overige mutaties op de post werk in uitvoering betreft investeringen en onttrekkingen in apparatuur.

In de toevoeging aan de post werk in uitvoering zijn onder meer de volgende projecten opgenomen: Investerings Dairy Campus Leeuwarden € 3,1 mln., CVI Unilocatie € 5,7 mln., aanpassingen HCU in verband met Unilocatie € 0,6 mln., diverse projecten groot onderhoud HCU € 2,4 mln., CVI Topigs en Zoetis € 0,2 mln., WPR € 0,3 mln. en diverse FB Infra projecten € 1,2 mln.

Opgeleverd zijn onder meer diverse investeringen groot onderhoud CVI-HCU € 1,1 mln., Dairy Campus € 3,2 mln., WPR € 0,3 mln., CVI Topigs en Zoetis € 0,2 mln., AFSG dakkapellen € 0,2 mln., Gaia herinrichting € 0,2 mln., Nexus herinrichting € 0,2 mln. en diverse FB infra projecten € 1,2 mln.

In 2016 is er voor totaal voor € 4,9 mln. grond aangekocht, te Valthermond € 0,2 mln., te Goutum € 2,2 mln., te Bennekom € 2,0 mln. en te Wageningen € 0,5 mln.

Ontvangen subsidies die in mindering op de investeringen zijn gebracht betreft Dairy Campus in Leeuwarden € 3,2 mln., Biosafety Level stallen in Lelystad € 1,6 mln. en diverse WICC projecten in Wageningen € 0,2 mln.

Het onroerend goed van Wageningen Research is verzekerd voor € 414,6 mln. (peildatum 1-6-2016). De WOZ-waarde bedraagt € 208,8 mln. (peildatum 1-1-2015).

(20) FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	11.565	12.011
Overige deelnemingen	58	58
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	0
Vorderingen op overige gelieerde partijen	0	35
Ledenkapitaal	1.104	1.285
Vordering op het ministerie van EZ	45.529	49.473
Totaal financiële vaste activa	58.256	62.862

Tabel 18 Uitsplitsing deelnemingen in groepsmaatschappijen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings / desinvestering	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Wageningen Research Holding	12.011	0	0	0	-446	11.565
Totaal	12.011	0	0	0	-446	11.565

Tabel 19 Uitsplitsing overige deelnemingen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Investerings / desinvestering	Overige mutaties	Afwaardering	Resultaat 2016	Boekwaarde 31-12-2016
Beijing China	53	0	0	0	0	53
Bfactory BV	5	0	0	0	0	5
Totaal	58	0	0	0	0	58

Tabel 20 De vordering op overig gelieerde partijen is als volgt opgebouwd

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Mutatie	Boekwaarde 31-12-2016
Isolife BV	35	-35	0
Totaal	35	-35	0

Tabel 21 *Het ledenkapitaal is als volgt opgebouwd*

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2015	Mutatie	Boekwaarde 31-12-2016
Avebe	18	0	18
FrieslandCampina	855	89	944
Cosun	87	0	87
CSVCOVAS	8	0	8
EBOP	0	1	1
Flora Holland	3	0	3
Forfarmers	307	-273	34
Fruitmasters	1	1	2
Koelhuis Mastland	3	0	3
Nedato	1	0	1
Potatopol	2	1	3
Totaal	1.285	-181	1.104

Tabel 22 *Specificatie van de vordering op het ministerie van EZ*

Omschrijving	Totaal	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	83.949	0%	50.397	30.752	2.800
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.702	0%	15.547	12.188	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	0%	2.860	2.579	188
Totaal	118.278	0%	68.804	45.529	3.945

Het deel van de vordering dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen.

Wageningen Research houdt geen rekening met belastinglatenties als gevolg van verschil in fiscale en commerciële waardering van activa en passiva. Door het ontbreken van een winstdoelstelling op lange termijn, en de zeer lange looptijd van de verschillen, is er onvoldoende zekerheid dat de belastinglatenties gerealiseerd kunnen worden.

(21) VOORRADEN

	31-12-2016	31-12-2015
Vorraden		
Handelsvoorraad	3.358	3.754
Levende have	1.455	1.686
Geogste landbouwproducten	1.068	1.027
Voorraad halffabricaat	0	0
Vooruitbetalingen op voorraden	0	0
Subtotaal Vorraden	5.881	6.467
Af: voorziening voor incourantheid	-2.592	-2.417
Totaal voorraden	3.289	4.050

(22) VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

	31-12-2016	31-12-2015
Debiteuren	35.260	39.357
Af: voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen	-2.400	-3.021
Totaal debiteuren	32.860	36.336
Kosten uitgevoerde werkzaamheden i.o.v. derden	361.418	346.381
Af: Gedeclareerde termijnen	329.440	317.698
Opdrachten van derden, geen EZ	31.978	28.683
Af: verwachte verliezen	-3.559	-3.270
Verwerkt onder kortlopende schulden	11.669	20.010
Nog te factureren projectkosten	40.088	45.423
Voorschotten	1.332	1.028
Te vorderen BTW	332	172
Vorderingen op groepsmaatschappijen	7.811	13.027
Vorderingen op gelieerde partijen	7.300	14.062
Vorderingen op studenten	0	1
Overlopende activa	6.120	5.478
Overig	4.293	4.171
Totaal voorschotten en overlopende activa	27.188	37.939
Totaal vorderingen en overlopende activa	100.136	119.698

Het saldo opdrachten van derden bestaat uit projecten met een positief saldo (de waarde van het verrichte werk groter is dan de gedeclareerde termijnen) en projecten met een negatief saldo (de waarde van de gedeclareerde termijnen overtreft de waarde van het verrichte werk). De projecten met een negatief saldo zijn verwerkt onder de kortlopende schulden.

Het deel van de vordering op het ministerie van EZ dat jaarlijks vervalt, bedraagt € 3,9 mln. en is verwerkt onder de overige vorderingen

De kortlopende vordering op groepsmaatschappijen en gelieerde partijen betreft kortlopende posities die maandelijks worden beoordeeld en afgerekend.

(23) LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2016	31-12-2015
Kas	19	40
Bank (incl. kruisposten)	81.156	59.827
Deposito	25.000	25.000
Totaal liquide middelen	106.175	84.867

Van het saldo liquide middelen van € 106,2 mln. staat € 75,0 mln. vrij ter beschikking. Wageningen Research beheert € 31,2 mln. aan projectgelden die gefaseerd doorgestort moeten worden aan contractpartners.

(24) EIGEN VERMOGEN

	Algemene reserve	Wettelijke reserve	Totaal
Saldo per 31-12-2015	301.765	0	301.765
Resultaatbestemming	2.732	0	2.732
Toevoeging reserve	0	0	0
Onttrekking reserve	0	0	0
Saldo per 31-12-2016	304.497	0	304.497

Het netto resultaat over het verslagjaar van € 2,7 mln. is geheel ten gunste van de algemene reserve verwerkt.

(25) VOORZIENINGEN

	Stand 31-12-2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Stand 31-12-2016
WW-verplichtingen	7.772	3.821	1.509	2.239	7.845
WGA/ZW-flex	988	218	405	0	801
Overige personele voorzieningen	5.542	739	1.627	196	4.458
Reorganisatiekosten	9.232	2.285	3.206	1.541	6.770
Product-/contractrisico's	2.164	85	35	0	2.214
Overige materiële voorzieningen	4.909	1.177	399	346	5.341
Totaal voorzieningen	30.607	8.325	7.181	4.322	27.429

Tabel 23 Specificatie van de looptijd van de voorzieningen

	31-12-2016	31-12-2015
Kortlopend (vervallend uiterlijk binnen 1 jaar)	7.990	11.459
Langlopend (vervallend tussen 1 en 5 jaar)	13.059	13.829
Langlopend (vervallend na 5 jaar)	6.380	5.319
Totaal voorzieningen	27.429	30.607

De voorziening voor WW-verplichtingen is getroffen ter dekking van op balansdatum bestaande WW-verplichtingen en voor de te verwachten toekomstige uitgaven in verband met reeds uitgestroomd personeel en personeel in dienst met een tijdelijk dienstverband. In 2016 is een dotatie gedaan ad € 3,8 mln. en een vrijval geboekt van € 2,2 mln.

De voorziening voor WGA-verplichtingen wordt getroffen ter dekking van te verwachten toekomstige WGA-uitkeringen en ZW-flex. Wageningen Research heeft geopteerd voor het eigen risicodragerschap voor de WGA en ZW-flex.

De voorziening reorganisatiekosten wordt getroffen voor te verwachten uitgaven in verband met getroffen reorganisaties. In 2016 zijn dotaties gedaan aan de voorziening voor een beperkt aantal reorganisatietrajecten en trajecten die werkenderwijs verlopen.

De product- en contractrisico's alsmede de overige personele en materiële voorzieningen betreffen onder meer claims die door derden aan Wageningen Research zijn geadresseerd.

(26) LANGLOPENDE SCHULDEN

	Stand per 31-12-2015	Toename schuld	Afname schuld	Stand per 31-12-2016
Schuld aan EZ	75.464	0	5.625	69.839
Schuld aan groepsmaatschappijen	0	0	0	0
Schuld aan overige gelieerde partijen	0	0	0	0
Meerjarenspaarmodel	0	0	0	0
Overige langlopende schulden	3.987	0	1.115	2.872
Subtotaal langlopende schulden	79.451	0	6.740	72.711
Financiële leaseverplichtingen	0	0	0	0
Totaal langlopende schulden	79.451	0	6.740	72.711

Tabel 24 Specificatie van de schuld aan het ministerie van EZ

Omschrijving	Totaal	Rente	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
Overdracht gebouwen en terreinen ivm verzelfstandiging van Wageningen Research	135.408	4,50%	75.866	55.062	4.480
Overdracht gebouwen en terreinen ivm integratie Praktijkonderzoek	28.701	5,20%	15.546	12.198	957
Overdracht gebouwen en terreinen IAC en ILRI	5.627	5,00%	2.860	2.579	188
Totaal	169.736		94.272	69.839	5.625

De aflossing van deze leningen in 2017 bedraagt € 5,6 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Van het langlopende deel heeft een bedrag van € 23,0 mln. een looptijd korter dan 5 jaar.

Tabel 25 Specificatie van de overige langlopende schulden

	Lening	Rente	Looptijd in jaren	Cumulatieve aflossing	Langlopend	Kortlopend
LTO-Wageningen Research onderzoeksfonds	3.872	6%	0	0	2.872	1.000
Totaal	3.872			0	2.872	1.000

De aflossing van deze leningen in 2017 bedraagt € 1,0 mln. en is verwerkt onder de overige kortlopende schulden. Het langlopende deel heeft een looptijd korter dan 5 jaar.

(27) KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
Vooruitontvangen van derden	62.000	47.746
Vooruitontvangen van derden-onderhanden werk	11.669	20.010
Schulden leveranciers	8.015	6.601
Schulden kredietmaatschappijen	0	0
Te betalen belastingen	10.250	11.399
Te betalen pensioenpremies	0	2.065
Schulden aan groepsmaatschappijen	8.172	10.987
Schulden aan gelieerde partijen	3.961	349
Nog af te ronden programmaonderzoek EZ	12.192	12.865
Vooruitontvangen HCU-exploitatiedbijdrage	2.482	1.377
Overlopende passiva	6.722	5.391
Overig	24.862	25.022
Totaal kortlopende schulden	150.325	143.812

Onder de overige schulden is onder andere het per balansdatum aan het personeel verschuldigde vakantiegeld (€ 5,5 mln.). De jaarlijkse aflossing van de langlopende schuld aan het ministerie van EZ ad € 5,6 mln. en het kortlopende deel van de overige langlopende leningen (€ 1,0 mln.) zijn eveneens verwerkt onder de overige schulden.

Het saldo van het nog af te ronden programmaonderzoek EZ (NAPRO) bedraagt ultimo 2016 € 12,2 mln. Het NAPRO betreft EZ opdrachten in het kader van het Programmaonderzoek in een afrondende fase. Als onderdeel van dit bedrag van € 12,2 mln. is een bedrag van € 4 mln. ontstaan als gevolg van kasritmewijzigingen topsectorgelden en het ATVET-project (Afghanistan). Daarnaast is een bedrag vooruitontvangen in verband met de HCU-exploitatie van € 2,5 mln.

De in 2016 beschikbare EZ-programmafinanciering bedraagt in totaal € 122,7 mln.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN RECHTEN (ENKELVOUDIG)

Aangegane verplichtingen ter zake van investeringen, huur, operational lease en dergelijke bedragen ultimo 2016 € 26,6 mln. De hierin begrepen termijnen die binnen één jaar vervallen, bedragen € 14,2 mln. De termijnen die tussen één en vijf jaar vervallen, bedragen € 10,7 mln.

Omschrijving	Totaal bedrag verplichtingen	Waarvan vervallend binnen 1 jaar	Waarvan vervallend tussen 1 en 5 jaar	Waarvan vervallend na 5 jaar
Investerings	7.320	7.320	0	0
Huurverplichtingen	6.577	2.326	2.575	1.676
Leaseverplichtingen	726	347	379	0
Onderhoudscontracten	404	404	0	0
Cat Agrofood: vaste afname opstellingsdagen PPTR-T OFt app	231	77	154	0
Cat Agrofood: vaste afname opstellingsdagen MS apparatuur	232	232	0	0
Cat Agrofood: vaste afname opstellingsdagen Synapt app	155	31	124	0
Verzekeringen	395	268	127	0
Elektra	5.595	1.767	3.828	0
Gas	3.690	1.124	2.566	0
Onderhoudscontracten Surfnet en KPN	1.311	354	957	0
Totaal	26.636	14.250	10.710	1.676

De octrooi- en licentierechten, varkensrechten en melkquota zijn om niet verkregen dan wel overeenkomstig de waarderinggrondslagen op nul gewaardeerd. Tevens is in het kader van de fusie van de Praktijkcentra een aantal vaste activa om niet verkregen. Bij verkoop van deze om niet verkregen zaken rust een verplichting aan de oorspronkelijke inbrengers.

Grond aan de Mansholtlaan (Born-Oost) is in erfpacht gegeven aan een externe partij.

Overige gegevens

Statutaire regels bestemming resultaat

De statuten van Stichting Wageningen Research bevatten geen bepaling over de bestemming van het resultaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en raad van toezicht van Stichting Wageningen Research

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel met beperking

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Wageningen Research te Wageningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Wageningen Research op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling Subsidie Stichting Dienst landbouwkundig Onderzoek en de Beleidsregels WNT 2016;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 uitgezonderd de effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de financiële rechtmatigheid', in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met het Controleprotocol DLO 2007 en het Controleprotocol WNT 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons goedkeurend oordeel betreffende de getrouwheid

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol DLO 2007 en het Controleprotocol WNT 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

De basis voor ons oordeel met beperking betreffende de financiële rechtmatigheid

Voor een bedrag van € 2.291.000 aan inkooplasten hebben wij vastgesteld dat niet is voldaan aan de Europese aanbestedingsregels en daarmee deze lasten niet rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wageningen Research zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de kengetallen;
- het bestuursverslag;
- het financieel verslag;
- de overige gegevens;
- de bijlagen 1, 2 en 3;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling Subsidie Stichting Dienst landbouwkundig Onderzoek en de Beleidsregels WNT 2016. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol DLO 2007, het Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere

zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Arnhem, 7 juni 2017

Ernst & Young Accountants LLP

F. de Bruijn RA

Bijlage 1 Overzicht aan- en verkoop onroerend goed

Grond, terrein en infrastructuur	HA	Aankoop	Verkoop	Briefnummer
Aankoop grond Valthermond	3,95	218		DGBI-I&K 16002669 15-1-2016
Aankoop grond Hollandseweg	0,19	7		
Aankoop grond Bornsesteeg/Bornse weilanden	6,95	471		
Aankoop gronden Goutum	45,15	2.258		
Aankoop grond Langesteeg Bennekom	19,35	2.029		
Verkoop grond Zegveld	1,91		61	
Subtotaal grond, terrein en infrastructuur		4.983	61	

Gebouwen	Aankoop	Verkoop	Briefnummer
Subtotaal gebouwen	0	0	

Totaal	4.983	61
---------------	--------------	-----------

Uitsplitsing Verkoop	Verkoopopbrengst	Boekwaarde	Boekwinst
Verkoop grond Westmaas	2	0	20
Totale	2	0	2

Bijlage 2 Verantwoording EZ subsidie 2016

Subsidieverlening Stichting Wageningen Research 2016		
Kennisbasis	13.306	
Kennis Online	248	
Kennisdoorstroming onderwijs	165	
HCU	600	
Netwerk Ecologische Monitoring	2.263	
Afghanistan project	1.601	
Kansen voor morgen	50	
Kansen voor morgen	200	
ISSD	400	
Beleidsondersteunend onderzoek - AGRO	5.983	
Beleidsondersteunend onderzoek - Natuur en Regio	6.921	
Topsectoren	37.432	
Kennis voor Beleid	1.489	
Wettelijke onderzoekTaken	43.152	
Additionele projecten	8.873	
EZ-geld	122.683	
- Compensatie aflossing lening	2.800	
- Compensatie aflossing lening PO	957	
- Compensatie lening IAC / ILRI	188	
- Correctie vraaguitval ivm kwijtschelding lening	-56	
- BTW	24.630	
- Betaling via Laser/honingregeling	-130	
Totaal subsidieverlening Stichting WR 2016	151.072	brief met referentienummer DGBI-I&K/16184061 d.d. 20 december 2016
Subsidieverlening EZ verwerkt via balans		
Compensatie aflossing lening EZ-deel WR	2.800	Balanspost EZ Vordering
Compensatie aflossing lening EZ-deel PO	957	Balanspost EZ Vordering
Compensatie aflossing lening EZ-deel IAC/ILRI	188	Balanspost EZ Vordering
BTW DLO	24.630	Afloop via balans
HCU	600	Afloop via balans
ISSD	400	Afloop via balans
Kansen voor morgen	200	Afloop via balans
Subsidieverlening EZ verwerkt via balans	29.775	
Te verantwoorden baten EZ	121.297	
Afname Nog af te ronden programmaonderzoek EZ	672	Balanspost nog uit te voeren onderzoek
Toename Vooruitontvangen HCU-exploitatiebijdrage	-1.105	Balanspost HCU-exploitatie
Overig verantwoord onder EZ baten	0	
Verantwoorde baten jaarrekening Stichting WR	120.865	

Als aanvulling op bovenstaande verantwoording is voor het project Agriculture ATVET Afghanistan – Hoofd fase met een looptijd van 1 november 2011 tot 31 oktober 2021 in 2016 een bedrag besteed van € 1.883.156 (2015 € 2.608.552, 2014 € 6.219.696, 2013 € 4.004.000, 2012 € 2.452.000 en 2011 € 42.500).

Voor de EZ-bijdrage aan de Praktijkleervoorziening op Dairy Campus (1300015790) is een voorschot ontvangen van € 500.000. De bouwactiviteiten voor de faciliteiten van Dairy Campus en de Praktijkleervoorzieningen zijn sterk verweven waardoor het niet mogelijk is de realisatie van de kosten van de Praktijkleervoorziening afzonderlijk te bepalen. De praktijkleervoorziening en het hoofdgebouw zijn in de loop van 2016 volledig conform plan gerealiseerd en in gebruik genomen, zij het iets later dan oorspronkelijk gepland. Het betreffende budget is daarbij volledig besteed. Daarmee is ook de bijdrage van EZ aan de bouwkosten van de praktijkleervoorziening volledig uitgeput.

Bijlage 3 Bezoldiging

De bezoldiging van de topfunctionarissen van Wageningen UR is in overeenstemming met de regels van de Wet Normering Topinkomens (WNT) of wordt conform het overgangsregime in overeenstemming gebracht met de WNT. De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht is in overeenstemming met de normen van de WNT. Wageningen UR heeft conform artikel 1.1. van de WNT de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van de leden van de Raad van Toezicht in tabellen 27, 28 en 29 opgenomen.

De bezoldiging van de bestuurders is vastgesteld conform de regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het bezoldigingsmaximum is vastgesteld op basis van indeling in klasse G. De score op de complexiteitspunten per criterium is in tabel 26 opgenomen.

Tabel 26 Score complexiteitspunten Wageningen University

	Score Wageningen University	Complexiteitspunten
Baten	> € 200 mln.	10
Studenten	2.500 – 10.000	3
Onderwijssoorten	>5	5
Totaal		18

Tabel 27 Bezoldiging bestuurders

Verloopstaat 2016 (Bedragen * € 1,-)		Breukink	Mol	Fresco
A.	Bezoldiging	230.474	179.000	230.474
	min fiscale bijtelling auto	-	-	-
A1.	Bezoldiging minus bijtelling	230.474	179.000	230.474
B.	Persoonsgebonden uitgaven			
	Representatiekosten	2.400	2.400	2.472
	Reiskosten binnenland	19.937	10.735	20.751
	Reiskosten buitenland	3.209	7.550	12.164
	Overige kosten	520	550	817
B1.	Totale persoonsgebonden uitgaven	26.066	21.235	36.204
C.	Totale lasten	256.940	200.235	266.678

Verdeling over onderdelen		Breukink	Mol	Fresco
A.	Bezoldiging minus bijtelling			
50,0%	WU	115.237	89.500	115.237
50,0%	DLO	115.237	89.500	115.237
B.	Persoonsgebonden uitgaven			
50,0%	WU	13.033	10.617	18.102
50,0%	DLO	13.033	10.617	18.102

Tabel 28 Bezoldiging topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)

	L.O. Fresco	I.J.H. Breukink	A.P.J. Mol	M.J. Kropff	M.J.Kropff
Funciegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Hoogleraar
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Duur dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12		1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1		1
Individueel WNT-maximum	179.000,00	179.000,00	179.000,00		
Bezoldiging					
Beloning	213.487,40	213.498,68	163.381,88	0,00	0,00
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voorzieningen beloning op termijn	16.986,60	16.975,32	15.618,12	0,00	0,00
Totaal bezoldiging	230.474,00	230.474,00	179.000,00	0,00	0,00
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	WNT-1 ¹⁾	WNT-1 ²⁾			
Uitkering beëindiging dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015					
Duur dienstverband in 2015	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	28-5 t/m 31-12	1-1 t/m 31-5	1-6 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1	1
Bezoldiging					
Beloning	213.267,50	213.267,50	96.439,45	86.523,37	691,51
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00	0,00	1.306,40	0,00
Voorzieningen beloning op termijn	17.206,50	17.206,50	9.496,20	7.325,50	0,00
Totaal bezoldiging	230.474,00	230.474,00	105.935,65	95.155,27	691,51

¹⁾ De WNT bezoldiging vloeit voort uit schriftelijke afspraken zoals vastgelegd in arbeidsovereenkomst d.d. 3 februari 2014. Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2016.

²⁾ De WNT bezoldiging vloeit voort uit schriftelijke afspraken zoals vastgelegd in herbenoemingsbrief d.d. 10 september 2013. Het overgangsrecht is ingegaan op 1 januari 2013.

Tabel 29 Bezoldiging toezichthouders (bedragen * € 1,- excl. BTW)

	M.J. Cohen	B.J. Martin ¹⁾	L.C. Bruggeman	H.E. Waalkens	S. Korver ²⁾	R.P. Smith ¹⁾
Voorz. J/N	J	N	N	N	N	N
Duur dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Individueel WNT-maximum	26.850,00	17.900,00	17.900,00	17.900,00	17.900,00	17.900,00
Bezoldiging						
Beloning	16.901,04	11.267,54	11.267,40	11.267,40	11.267,40	11.267,40
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00	0,00	396,00	0,00	133,02
Voorzieningen beloning op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal bezoldiging	16.901,04	11.267,54	11.267,40	11.663,40	11.267,40	11.400,42
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Uitkering beëindiging dienstverband	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015						
Duur dienstverband in 2015	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Bezoldiging						
Beloning	16.901,04	11.267,40	11.267,40	11.267,40	11.267,40	11.267,40
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Voorzieningen beloning op termijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal bezoldiging	16.901,04	11.267,40	11.267,40	11.267,40	11.267,40	11.267,40

¹⁾ Geen betaling aan betrokkene in verband met 3 partijen overeenkomst²⁾ Bezoldiging aan vennootschap Korver beheer en management

Tabel 30 *Bezoldiging niet topfunctionarissen (bedragen * € 1,-)*

Functie	Directeur	BU-manager	BU-manager	Onderzoeker
Duur dienstverband in 2016	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 30-11	1-1 t/m 30-11	1-1 t/m 31-3
Omvang dienstverband in fte	1	1	1	1
WNT-drempelbedrag bezoldiging	179.000,00			
Bezoldiging				
Beloning	203.268,33			
Belastbare onkostenvergoedingen	0,00			
Voorzieningen beloning op termijn	16.295,28			
Totaal bezoldiging	219.563,61			
Motivering overschrijding norm en andere toelichting	Afspraken gemaakt voor 2013			
WNT-drempelbedrag ontslaguitkering		179.000,00	179.000,00	179.000,00
Uitkering beëindiging dienstverband	n.v.t.	258.750,00	233.625,00	201.093,00
Verplichte motivatie		Beëindiging dienstverband middels een vaststellingsovereenkomst	Beëindiging dienstverband middels een vaststellingsovereenkomst	Beëindiging dienstverband middels een vaststellingsovereenkomst
Gegevens 2015				
Functie	Directeur			
Duur dienstverband in 2015	1-1 t/m 31-12			
Omvang dienstverband in fte	1			
Bezoldiging				
Beloning	196.422,67			
Belastbare onkostenvergoedingen	2,50			
Voorzieningen beloning op termijn	17.016,36			
Totaal bezoldiging	213.441,53			

In tabel 25 zijn alle overschrijdingen van de WNT-norm van Wageningen University en Wageningen Research opgenomen. Alle medewerkers in deze tabel waren in dienst van Wageningen Research.